

กระดังงาป่า

Polyalthia lateriflora (Blume) King

วงศ์ ANNONACEAE

ไม้ต้น

ขนาดเล็กถึงกลาง สูงถึง 20 ม. เปลือก สีน้ำตาลอมเทาถึงสีน้ำตาลอมม่วงเข้ม แตกสะเก็ดเป็นวงตามแนวราบ และมีช่องอากาศใหญ่ทั่วไป เปลือกในสี เหลืองอ่อนหรือสีอมแดง ใบ ใหญ่ รูปขอบขนานแกมรี กว้าง 6-14 ซม. ยาว 20-40 ซม. ปลายเรียวแหลมสั้น โคนกลมหรือรูปหัวใจตื้นขอบเป็นคลื่นเล็กน้อย ใบอ่อน สีแดงสด ใบแก่เนื้อคล้ายหนังหนาเขียวเข้มเป็นมัน ด้านบนเกลี้ยงทั้งสองด้านเส้นกลางใบเป็นร่องด้านบน ชู ด้านล่าง มีร่อง ด้านล่าง 2 ร่อง เส้นใบ 12-20 คู่ ระยะห่างเท่ากันและขนานกัน ทำมุมแหลมชันกับเส้นกลางใบ โคนเล็กน้อยไป เกือบถึงขอบใบแต่ไม่เป็นวง ค่อนข้างมนด้านบน เห็นชัด ด้านล่าง เส้นใบย่อยเป็นชั้นบันไดถี่ ค่อนข้างจางทั้งสองด้าน ก้านใบยาว 0.5-1.2 ซม. เกลี้ยง กิ่งเกลี้ยงแม้ยังอ่อน ดอก สีเขียวอ่อนถึงสีเหลืองอมเขียวอ่อน บางที่มีแต้มสีอมแดงโดยเฉพาะที่โคน มีกลิ่นเปรี้ยว ออกเป็นกลุ่มถึง 10 ดอก บนพุ่มแข็งตามลำต้นและกิ่งใหญ่ ก้านดอกค่อนข้างใหญ่ ยาว 3-7(10) ซม. ใบประดับ 1 ใบโอบก้านครึ่งหนึ่ง กลีบเลี้ยงรูปสามเหลี่ยมแกมรูปไข่กว้าง ยาวประมาณ 5 มม. ปลายทู่ มีขนนุ่มด้านบน กลีบดอกกว้าง 0.7-1.1 ซม. ยาว 3.5-7.5 ซม. ค่อนข้างเท่ากันคล้ายสายหนังหรือรูปใบหอก แกมขอบขนานปลายค่อยๆเรียวแหลม โคนไม่แคบบานออก เนื้อคล้ายหนังมีเส้นหลายเส้น เกลี้ยงหรือมีขนนุ่มด้านบน เกสรเพศผู้หลายอัน ยาว 1-1.5 มม. แกนอับเรณูยอแบน หรือมน เกสรเพศเมีย 30 อัน รูปทรงกระบอก ยาว 1.5-2.5 มม. มีขนก้านเกสรเพศเมีย สั้น มี 1 ออวูล ผล รีแกมรูปไข่ กว้าง 1.7-2.2 ซม. ยาว 3-4.5 ซม. ปลายแหลมเล็กน้อย โคนทู่ ก้านผลใหญ่ยาว 2-4 ซม. มีถึง 25 ผล บนก้านช่อผล ยาว 4-6 ซม. สุกสีแดงสด มีเยื่อนุ่ม มี 1 เมล็ด พบในป่าดิบ สูงถึง 1250 ม.

ข้อมูลอ้างอิง : การ์ดเนอร์, ไซมอน ฟินดา สิริสุนทร กองกานดา ชยาฤดี ไม้ป่าภาคใต้ - พิมพ์ครั้งที่ 1-กรุงเทพฯ :โครงการจัดพิมพ์คปพ. 2558. 768 หน้า

ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

